

Warszawa, dnia 21 maja 2026 r.

Znak pisma: R-20260521-001

Pan
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa
Na adres do e-doręczeń:
AE:PL-45507-58621-HRWWR-20

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na otrzymany do konsultacji publicznych projekt ustawy o biegłych sądowych oraz instytucjach opiniujących, wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod pozycją UD265 (pismo DL-VI.464.1.2024 z dnia 2 kwietnia 2026 r.) – (dalej „Projekt”), w imieniu Polskiej Izby Biegłych Rewidentów przesyłam następujące uwagi do Projektu:

1 odnośnie art. 9 ust. 3

Mając na uwadze zadania, jakie będzie wykonywać Komisja Certyfikacyjna oraz jej charakter, uważamy za zasadne, aby wśród jej członków znalazł się przynajmniej jeden przedstawiciel biegłych rewidentów, którzy są liczną grupą wykonującą czynności biegłych sądowych, w związku z czym:

- a) wnosimy o dodanie w art. 9 ust. 3 pkt. 1 na końcu punktu, po wyrażeniu „Krajową Izbę Radców Prawnych”, wyrażenia „Polską Izbę Biegłych Rewidentów”,
- b) propozycja alternatywna: wnosimy o zmianę art. 9 ust. 3 pkt. 2 poprzez nadanie mu brzmienia:
„5 osób wyróżniających się wiedzą i doświadczeniem zawodowym z dziedzin lub specjalności, w których opiniują biegli sądowi i instytucje opiniujące spośród kandydatów zgłoszonych przez instytucje naukowe, Polską Izbę Biegłych Rewidentów oraz inne organizacje zrzeszające biegłych”;

2 odnośnie art. 25

Z art. 25 ust. 4 wynika, że np. właściwe samorządy zawodowe, w procedurze certyfikacyjnej będą wydawać odpowiednie opinie stwierdzające, czy kandydat na biegłego sądowego posiada

potwierdzone dokumentami, teoretyczne wiadomości specjalne i odpowiednią praktykę w danej dziedzinie nauki, techniki, sztuki, rzemiosła lub w innej dziedzinie, w której ma wykonywać czynności biegłego sądowego, a także czy daje rękojmię należytego wykonywania czynności biegłego sądowego. W tym miejscu nasuwa się pytanie, czy Komisję Certyfikacyjną należałoby również informować o tym, że ktoś nadal jest członkiem danego samorządu zawodowego, czy został wykreślony z odpowiedniego rejestru. W naszej ocenie należy rozważyć, czy przekazanie takiej informacji również powinno być wymagane;

3 odnośnie art. 35 ust. 2 pkt 1

Z art. 35 ust. 2 pkt. 1 wynika, że certyfikat może być zawieszony, jeżeli przeciwko biegłemu sądowemu toczy się postępowanie, w którym można orzec zakaz wykonywania zawodu albo cofnięcia uprawnień do wykonywania zawodu w dziedzinie, której certyfikat dotyczy. W naszej ocenie takie brzmienie przepisu jest zbyt daleko idące, ponieważ - odmiennie niż w przypadku postępowań o czyny przewidziane w kodeksie karnym - w odniesieniu do naruszeń standardów wykonywania niektórych zawodów regulowanych nie ma „taryfikatora” naruszeń. Jest tak chociażby w przypadku zawodu biegłego rewidenta. Ponadto, postępowanie może toczyć się długo, a finalnie skończyć się orzeczeniem innego rodzaju kary niż zakaz wykonywania zawodu, czy też cofnięcie uprawnień;

4 odnośnie art. 38 ust. 2

Zgodnie z art. 38 ust. 2, o wszczęciu - przeciwko biegłemu sądowemu - postępowania, w którym można byłoby orzec zakaz wykonywania zawodu lub cofnięcie uprawnień biegłemu sądowemu, miałyby zawiadamiać organy samorządu zawodowego. Jednakże wskazane w art. 38 ust. 2 organy i instytucje mogą nie posiadać wiedzy o wykonywaniu czynności biegłego sądowego przez członka instytucji, ponieważ projekt nie wprowadza obowiązku przekazywania przez Państwową Komisję Certyfikacyjną do samorządów zawodowych i innych organizacji zrzeszających biegłych informacji o przyznaniu certyfikatu biegłego sądowego. Zauważamy również, że nie zostały unormowane w projekcie kwestie prowadzenia przez samorządy zawodowe itp. dodatkowych ewidencji, rejestrów, w których miałyby być zamieszczane informacje o wykonywaniu czynności biegłego sądowego przez członka danego samorządu zawodowego. W przypadku biegłych rewidentów informacje, które są zamieszczane w rejestrze biegłych rewidentów są enumeratywnie wymienione w ustawie i stanowią katalog zamknięty, w związku z czym ich ewentualne uzupełnienie będzie wymagało zmiany ustawy. W tych okolicznościach, przy takim brzmieniu przepisu, organy samorządu zawodowego będą miały problem z przekazywaniem do Komisji Certyfikującej oczekiwanej informacji o wszczęciu postępowania przeciwko biegłemu sądowemu;

5 odnośnie art. 66 ust. 1

Rekomendujemy, aby katalog elementów, jakie powinien zawierać formalny dokument opinii biegłego sądowego/instytucji opiniującej, zamieszczony w art. 66 ust. 1, został uzupełniony o następujące dane:

- nazwa dokumentu „Opinia Biegłego Sądowego” „Opinia Instytucji Opiniującej”,
- podstawa prawna lub inna sporządzenia danej opinii.

W naszej ocenie proponowane wyżej uzupełnienie jest niezbędne, aby można było uznać dokument opinii za kompletny i nie budzący wątpliwości co do tego, co to jest za dokument, dla kogo sporządzony, na jakiej podstawie i pod jaką datą;

6 odnośnie art. 69 pkt 3

Proponujemy, aby w art. 69 pkt 3 na końcu punktu, po wyrażeniu „ekspertyzami” dodać wyrażenie „lub obowiązkami zawodowymi” oraz dodać pkt 5 w brzmieniu „5) biegły sądowy udokumentuje, że aktualny stan zdrowia uniemożliwia biegłemu podjęciu się opracowania opinii.”.

Powyższe jest uzasadnione, szczególnie w kontekście pkt 4 w tymże przepisie, gdzie podstawą odmowy wydania opinii jest sytuacja, w której proponowane przez zleceniodawcę wynagrodzenie odbiega na niekorzyść od wynagrodzenia obliczonego zgodnie z regułami ustawowymi, których zresztą na ten moment w Projekcie nie ma;

7 odnośnie art. 73 ust. 3

Obecny zapis stwarza możliwość trzeciej i kolejnych kadencji po okresie karencji jednej kadencji. Proponujemy wykreślenie w art. 73 ust. 3 użytego tam wyrażenia „następujące po sobie”, co ograniczyłoby możliwość członkostwa w Radzie Biegłych maksymalnie do dwóch kadencji, nieważne czy następujących po sobie, czy też nie;

8 odnośnie używanego w Projekcie sformułowania „Rada Biegłych”

Proponujemy, aby nazwa tego organu brzmiała „Rada Biegłych Sądowych”. W rzeczywistości prawnej i faktycznej jest wiele różnych Rad (przykładowo: organ funkcjonujący w PIBR nosi nazwę: Krajowa Rada Biegłych Rewidentów), a dokładne wskazanie o jakich biegłych chodzi, umiejscawiałoby tę Radę w odpowiednim miejscu, nakierowywałoby na biegłych sądowych, a nie na Radę innej organizacji lub innych biegłych;

9 odnośnie wynagrodzenia biegłych sądowych

Zgodnie z brzmieniem art. 82 i art. 85 Projektu, zasady wynagradzania biegłych miałyby określać odpowiednio art. 618f. Kodeksu postępowania karnego oraz art. 89 i dalsze ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Przyjęto tam, że wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla

poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę i specjalność, w której opiniują. Stawki te i taryfy zryczałtowane ma ustalać Minister Sprawiedliwości w drodze rozporządzenia.

W naszej ocenie ogólne zasady wynagradzania biegłych sądowych powinny być uregulowane na gruncie projektowanej ustawy o biegłych sądowych, w korelacji z przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce narodowej, ogłaszanym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Pod rozwagę poddajemy określenie w ustawie o biegłych sądowych również minimalnej i/lub maksymalnej wysokości tego wynagrodzenia. Ustawa powinna też zawierać upoważnienie Ministra Sprawiedliwości do corocznego określania - w drodze rozporządzenia - wysokości stawek godzinowych wynagrodzeń albo taryfy zryczałtowanych wynagrodzeń biegłych sądowych.

Uważamy, że sposób określania wynagrodzenia biegłych sądowych powinien zostać jasno określony w ustawie o biegłych sądowych. Klarowne zasady wynagradzania oraz stawki wynagrodzeń za pełnienie funkcji biegłego sądowego skorelowane z wysokością wynagrodzenia w gospodarce narodowej powinny przyciągnąć do pełnienia tej funkcji wysokiej klasy specjalistów, będących wsparciem dla organów sprawiedliwości.

Z poważaniem,

P r e z e s

Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

K a m i l J e s i o n o w s k i